Національна академія наук України та Міністерство освіти і науки України
Інститут термоелектрики

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. директора
Інституту термоелектрики
НАН України та МОН України
_____ Валентин ЛИСЬКО
_____ 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти третього рівня та про систему виявлення і запобігання академічного плагіату
в Інституті термоелектрики НАН України та МОН України

Затверджено рішенням Вченої ради
від 22 жовтня 2026 р. протокол № 11

Чернівці, 2026

І Загальні положення

1.1 Положення визначає загальні засади формування, функціонування та розвитку системи забезпечення академічної доброчесності в Інституту термоелектрики Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України (далі Інститут).

1.2 Положення розроблено на основі Конституції України, Закону України «Про академічну доброчесність», законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Етичного кодексу ученого України та статуту Інституту термоелектрики Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України.

1.3 Дія цього Положення поширюється на усіх суб'єктів академічної діяльності Інституту, визначених Законом України «Про академічну доброчесність».

1.4 Законом України «Про академічну доброчесність» визначено 13 можливих видів порушень академічної доброчесності:

відчуження авторства;
академічний плагіат;
приписування авторства;
самоплагіат;
фабрикація;
фальсифікація;
недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
недоброчесне оцінювання;
несамостійне виконання завдання;
недозволена допомога;
академічний саботаж;
схиляння до порушення академічної доброчесності;
інституційні порушення академічної доброчесності.

1.5 Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» академічним твором є твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або іншій формі, визначеній законодавством.

ІІ Мета, завдання та складові системи забезпечення академічної доброчесності

2.1 Метою системи забезпечення академічної доброчесності є створення в Інституті належних організаційних, правових, інформаційних, процедурних та етичних умов для доброчесного здійснення академічної діяльності, забезпечення довіри до її результатів, запобігання порушенням академічної доброчесності та належного реагування на такі порушення.

2.2 Система забезпечення академічної доброчесності в Інституті грунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та цим Положенням.

ІІІ Внутрішня політика академічної доброчесності

3.1. Внутрішня політика академічної доброчесності Інституту спрямована на забезпечення доброчесності, прозорості, відповідальності та якості академічної діяльності, що здійснюється Інститутом або за його участю.

3.2. Основними завданнями внутрішньої політики академічної доброчесності є формування сталої культури доброчесної академічної поведінки, мінімізація можливостей для порушення академічної доброчесності, запобігання і врегулювання конфліктів інтересів, забезпечення довіри до результатів академічної діяльності, а також формування поваги до честі та гідності людини.

3.3. Внутрішня політика академічної доброчесності в Інституту реалізується шляхом: затвердження положення та інших документів з питань академічної доброчесності; затвердження Комісії з академічної доброчесності; запровадження процедур перевірки академічних творів і навчальних робіт; забезпечення належного рецензування, експертизи та оцінювання академічних творів; оприлюднення правил академічної доброчесності на своєму веб-сайті; регулярного проведення інформаційних, консультативних і просвітницьких заходів; розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності; періодичного перегляду та оновлення положення та інших документів з питань академічної доброчесності.

3.4. Інститут термоелектрики забезпечує відкритість і доступність інформації про правила академічної доброчесності, порядок подання повідомлень про можливі порушення, склад і повноваження Комісії з питань академічної доброчесності, а також інші документи, необхідні для належного функціонування системи академічної доброчесності.

IV Правила академічної доброчесності та обов’язки суб’єктів академічної діяльності

4.1 Суб’єктами академічної діяльності є наукові працівники, інші вчені, експерти, рецензенти, наукові керівники, консультанти та інші особи, які беруть участь у науковій, науково-технічній, науково-організаційній, експертній, видавничій або освітньо-науковій діяльності Інституту.

4.2 Суб’єкти академічної діяльності зобов’язані:

забезпечувати прозорість наукового дослідження шляхом зазначення достовірної інформації про первинні дані, методи, матеріали, джерела інформації, порядок проведення і результати дослідження;

аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів;

формулювати висновки і рекомендації на основі належних доказів і фактів;

чітко розмежовувати результати власної академічної діяльності та результати академічної діяльності інших осіб;

належно зазначати джерела інформації, авторство, співавторство та внесок кожного співавтора;

не допускати академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, приписування авторства, відчуження авторства, недоброчесного використання результатів згенерованих штучним інтелектом та інших порушень академічної доброчесності;

повідомляти про обставини, що можуть свідчити про реальний або потенційний конфлікт інтересів;

доброчесно здійснювати рецензування, експертизу, оцінювання, наукове керівництво, консультування та участь у конкурсних, атестаційних, дисертаційних і видавничих процедурах.

4.3 Здобувачі освіти, аспіранти, докторанти та інші особи, які виконують навчальні роботи або беруть участь в освітньо-наукових процедурах Інституту, зобов'язані:

самостійно виконувати навчальні завдання, крім випадків, коли інше прямо дозволено умовами відповідного завдання;

належно зазначати джерела інформації, використані під час підготовки академічних творів і навчальних робіт;

не використовувати недозволену допомогу, технічні засоби або джерела інформації;

не подавати чужі результати академічної діяльності як власні;

доброчесно використовувати результати, згенеровані штучним інтелектом, із зазначенням факту такого використання у випадках і порядку, визначених законом;

дотримуватися правил академічного письма, цитування, посилання на джерела та оформлення академічних творів і навчальних робіт.

4.4 Особи, які здійснюють рецензування, експертизу, наукове редагування, оцінювання академічних творів, навчальних робіт, проєктів, дисертацій, монографій, статей, звітів чи інших результатів академічної діяльності, зобов'язані діяти неупереджено, добросовісно, конфіденційно, уникати конфлікту інтересів і не використовувати отримані матеріали у власних інтересах або в інтересах третіх осіб.

4.5. Участь суб'єктів академічної діяльності у конкурсах, атестаціях, обранні на посади, присуджені премій, грантів, наукових ступенів, присвоєнні вчених звань та інших академічних процедурах здійснюється з дотриманням принципів рівності, прозорості, неупередженості, добросовісності, належної фіксації рішень та запобігання конфлікту інтересів.

V Суб'єкти забезпечення академічної доброчесності

5.1 Забезпечення академічної доброчесності в Інституті здійснюється директором; вченою радою; Комісією з питань академічної доброчесності; керівниками наукових та інших структурних підрозділів; науковими керівниками; консультантами; рецензентами; експертами; редакційною колегією журналу «Термоелектрика»; спеціалізованою вченою радою, в разу її утворення, а також іншими особами в межах їхніх повноважень і функцій.

5.2 Директор Інституту:

забезпечує організаційні умови для функціонування системи забезпечення академічної доброчесності;

вносить на розгляд вченої ради проєкти внутрішніх актів з питань академічної доброчесності;

наказом по Інституту призначає Комісію з питань академічної доброчесності;

організовує оприлюднення внутрішніх актів Інституту з питань академічної доброчесності;

забезпечує обов'язкову реєстрацію повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності у порядку, визначеному цим Положенням;

організовує перевірку повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових працівників;

розглядає рішення, висновки та рекомендації Комісії з питань академічної доброчесності;

приймає рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності, а також забезпечує виконання рішень Комісії в межах своєї компетенції.

5.3 Вчена рада Інституту:

затверджує внутрішні акти Інституту з питань академічної доброчесності;

утворює постійно діючу Комісію з питань академічної доброчесності, як уповноважений орган Інституту;

заслуховує інформацію про стан академічної доброчесності;

може виступати органом оскарження рішень Комісії з питань академічної доброчесності у порядку, визначеному законом та внутрішніми актами Інституту.

5.4 Комісія з питань академічної доброчесності є колегіальним уповноваженим органом Інституту.

Статус, склад, порядок формування, повноваження та організація роботи Комісії визначаються Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності, наведеним у Додатку 2 до цього Положення.

5.5 Керівники структурних підрозділів забезпечують дотримання правил академічної доброчесності в межах своїх підрозділів, сприяють інформуванню працівників про внутрішні акти Інституту, у разі надходження до них повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності невідкладно передають повідомлення для реєстрації у порядку, визначеному цим Положенням і Додатком 1 до нього, а також організовують виконання рішень Комісії з питань академічної доброчесності в частині, що налужить до їхньої компетенції.

5.6 Наукові працівники, консультанти, рецензенти та експерти зобов’язані доброчесно виконувати покладені на них функції, запобігати конфлікту інтересів, повідомляти про обставини, які можуть вплинути на їхню неупередженість, та не допускати недоброчесного оцінювання академічних творів, навчальних робіт і результатів академічної доброчесності.

VI Вимоги до створення, подання, перевірки та оцінювання академічних творів і навчальних робіт

6.1 При створенні академічного твору автор зобов’язаний дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, забезпечувати достовірність наведеної інформації, не допускати фабрикації чи фальсифікації даних, належно зазначати джерела інформації та/або авторів результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб, якщо такі результати використані в академічному творі. Посилання на джерело інформації має здійснюватися у спосіб, що дає змогу виокремити власний внесок автора серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб. У разі наведення припущень або недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

6.2 В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори, а також, у випадку і порядку, визначених законодавством, редакційною політикою журналу «Термоелектрика», інші особи, які брали участь у роботі над ним, зокрема шляхом надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів,

розрахунків, перекладу тощо, із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів про це має бути зазначено в новому академічному творі.

Інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору не оприлюднюється відповідно до редакційної політики редакції журналу «Термоелектрика».

6.3 У випадках, визначених законодавством, тексти прийнятих до захисту в Інституті дисертацій, кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікаційним електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням вимог законодавства, зокрема положення про Національний репозитарій академічних текстів.

6.4 У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в академічному творі або супровідних матеріалах із зазначенням методики генерування та/або посиланням на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених умовами конкурсу чи іншої академічної процедури.

6.5 Перевірка академічного твору або навчальної роботи може здійснюватися шляхом аналізу тексту, використання спеціалізованого програмного забезпечення, експертної оцінки, редакційного аналізу, порівняння з оприлюдненими джерелами, аналізу первинних даних або іншими способами, які дають змогу встановити наявність чи відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

6.6. Результати перевірки академічного твору/навчальної роботи у випадках визначених законом фіксуються в документі, що підтверджує проведення такої перевірки.

6.7 У разі виявлення ознак можливого порушення академічної доброчесності матеріали передаються до Комісії для розгляду в порядку, визначеному цим Положенням та Порядком розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

VII Академічна доброчесність у видавничій, експертній та конкурсній діяльності

7.1 Інститут забезпечує академічну доброчесність у видавничій діяльності шляхом затвердження та оприлюднення правил подання, рецензування, перевірки, редагування, опублікування, відкликання академічних творів і розгляду інформації про можливі порушення академічної доброчесності в опублікованих творах.

7.2 Редакційна колегія журналу «Термоелектрика» зобов'язана забезпечувати доброчесне рецензування, запобігання конфлікту інтересів, перевірку поданих матеріалів на наявність порушень академічної доброчесності, належне документування редакційних рішень та інформування авторів про підстави відмови в опублікуванні або відкликанні академічного твору.

7.3 У разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності в академічному творі, поданому для опублікування, редакція журналу «Термоелектрика» може відмовити в опублікуванні такого твору, повідомити автора про підстави відмови та, за наявності достатніх підстав, передати матеріали до Комісії з питань академічної доброчесності.

7.4 У разі виявлення факту академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір підлягає відкликанню відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність».

7.5. Особи, які здійснюють експертну діяльність, рецензування, наукове редагування, оцінювання наукових і науково-технічних проєктів, дисертацій, монографій, статей, звітів чи інших академічних творів, зобов'язані діяти неупереджено, добросовісно, конфіденційно, уникати конфлікту інтересів і не використовувати отримані матеріали у власних інтересах або в інтересах третіх осіб.

7.6. Під час проведення конкурсів, атестацій, обрання на посади, оцінювання результатів наукової діяльності, присудження премій, грантів чи інших академічних процедур Інститут забезпечує рівність учасників, прозорість критеріїв, належну фіксацію рішень, запобігання конфлікту інтересів та можливість оскарження рішень у визначеному порядку.

7.7. Повідомлення про можливість порушення академічної доброчесності особою, яка претендує на зайняття посади наукового, а за наявності відповідних посад в Інституті науково-педагогічного працівника, підлягає перевірці на засадах, визначених статтею 37 Закону України «Про академічну доброчесність», з урахуванням правил відповідної конкурсної процедури.

VIII Порушення академічної доброчесності

8.1 Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена Законом України «Про академічну доброчесність» або спеціальними законами.

8.2 Ознаки порушення академічної доброчесності визначаються статтею 17 Закону України «Про академічну доброчесність» та враховуються Комісією Інституту під час розгляду повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності, оцінки доказів і прийняття рішення про наявність чи відсутність такого порушення.

8.3 Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням Комісії Інституту з питань академічної доброчесності на підставі всебічного, повного й неупередженого дослідження матеріалів, пояснень, доказів і обставин відповідної справи з урахуванням ознак порушень, визначених законом.

IX Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності

9.1 Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушень академічної доброчесності, має право подати повідомлення у письмовій паперовій або електронній формі Комісії або директору Інституту.

9.2 Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності підлягає обов'язковій реєстрації у порядку, визначеному цим Положенням та Додатком 1 до нього.

X Гарантії прав учасників процедури розгляду повідомлень

10.1 Розгляд повідомлень про можливе порушення академічної доброчесності здійснюється з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність».

10.2 Особа, щодо якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника: бути проінформованою про початок процедури розгляду

повідомлення; бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення; ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності та надавати до них зауваження; надавати усні і письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; заявляти про конфлікт інтересів; отримати примірник рішення; оскаржити рішення в установленому порядку.

10.3 Заявник має право отримати інформацію про реєстрацію повідомлення, рішення про початок розгляду або залишення повідомлення без розгляду, бути запрошеним на засідання Комісії у разі потреби, надавати додаткові пояснення і матеріали, а також отримати інформацію про результат розгляду в межах, що не порушує права інших осіб та вимоги законодавства про захист інформації.

10.4 Член Комісії, експерт або інша особа, залучена до розгляду, зобов'язані заявити самовідвід у разі наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів або інших обставин, які можуть поставити під сумнів їхню неупередженість.

10.5 Забороняється переслідування, тиск або інші негативні наслідки щодо особи, яка добросовісно подала повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності або надала інформацію в межах розгляду такого повідомлення.

XI Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

11.1 Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є виховні заходи, притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності та інші інституційні заходи реагування.

11.2 Заходи реагування мають відповідати принципам, визначеним Законом України «Про академічну доброчесність»

11.3 Академічна відповідальність полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та спеціальними законами у сфері освіти і науки. Санкція за порушення академічної доброчесності застосовується лише у випадках, на підставах і в порядку, передбачених законом та внутрішніми актами, прийнятими відповідно до закону.

11.4 До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій. Інститут не може застосовувати санкції, не передбачені законом.

11.5 Рішення про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обгрунтованим, ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та має містити інформацію про конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення.

XII Оскарження рішень

12.1 Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити таке рішення у порядку, визначеному законодавством.

12.2 Скарга подається до вченої ради Інституту протягом тридцяти календарних днів з дня оприлюднення рішення, а якщо рішення відповідно до закону не підлягає

оприлюдненню – з дня отримання його копії або витягу з нього, якщо інший строк не встановлено законом чи правилами відповідної академічної процедури.

12.3 Рішення Комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та/або притягнення особи до академічної відповідальності набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження – з дня оприлюднення рішення суб'єкта розгляду скарги, якщо інше не встановлено законом щодо окремої академічної процедури.

12.4 За результатами розгляду скарги орган оскарження може залишити рішення без змін; змінити рішення; скасувати рішення і прийняти нове; скасувати рішення і направити матеріали на новий розгляд.

12.5 Скарга може бути залишена без розгляду у випадках, визначених законом, зокрема якщо вона подана особою, яка не має права на оскарження, подана після спливу встановленого строку без клопотання про його поновлення або не містить відомостей, необхідних для її розгляду.

12.6 Рішення за результатами розгляду скарги доводиться до відома заявника, особи, щодо якої розглядалось повідомлення, Комісії та інших заінтересованих осіб у межах, необхідних для виконання такого рішення.

XIII Документування, зберігання матеріалів, моніторинг та оприлюднення

13.1 Матеріали, пов'язані із забезпеченням академічної доброчесності, підлягають належному документуванню, обліку та зберіганню відповідно до законодавства, номенклатури справ Інституту та внутрішніх правил діловодства.

13.2 До матеріалів справи можуть входити повідомлення, матеріали перевірки, копії академічних творів, результати програмної перевірки, пояснення, заперечення, докази, протоколи засідань, висновки, рішення, скарги та інші документи, що стосуються розгляду.

13.3 Інформація про внутрішні акти з питань академічної доброчесності, порядок подання повідомлень, склад Комісії, контактні дані уповноваженої особи та інші необхідні відомості оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

13.4 Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та/або притягнення особи до академічної відповідальності, рішення за результатами розгляду скарги та інші рішення, що відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» підлягають оприлюдненню, розміщуються на офіційному веб-сайті Інституту. Оприлюднення здійснюється з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеження доступом, в обсязі, необхідному для виконання вимог закону.

13.5 Комісія щороку готує узагальнену інформацію про стан забезпечення академічної доброчесності в Інституті, типові ризики, кількість і характер розглянутих повідомлень, прийняті рішення та пропозиції щодо вдосконалення внутрішніх актів і процедур.

13.6 Це Положення набирає чинності з дня його затвердження вченою радою Інституту.

13.7 Зміни до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.

Додаток 1

ПОРЯДОК
розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності в Інституті термоелектрики НАН України та МОН України

І Загальні положення

1.1 Цей Порядок визначає процедуру ініціювання, реєстрації, попереднього розгляду, розгляду по суті, прийняття рішення та оскарження рішень за повідомленнями про можливі порушення академічної доброчесності в Інституті термоелектрики НАН України та МОН України (далі по тексту Інституті).

1.2 Порядок застосовується до повідомлень, що стосуються можливих порушень академічної доброчесності під час створення, виконання, подання, рецензування, перевірки, оприлюднення, оцінювання або використання академічних творів і навчальних робіт, проведення експертиз, конкурсів, атестацій, дисертаційних, видавничих, освітньо-наукових та інших академічних процедур.

1.3 Розгляд повідомлення здійснює Комісія з питань академічної доброчесності створена в Інституті.

ІІ Подання і реєстрація повідомлення

2.1 Повідомлення про академічну доброчесність подається в письмовій формі, через особу, що відповідає за діловодство в Інституті, а також може бути надіслане поштою або електронною поштою на офіційну адресу Інституту.

Повідомлення може бути подане заявником особисто або через представника.

2.2 Повідомлення має містити прізвище, ім’я, по батькові заявника та його контактні дані; відомості про особу, щодо якої подається повідомлення; опис обставин; зазначення можливого виду порушення; докази або посилання на джерела; перелік доданих матеріалів; дату подання.

Анонімне повідомлення не розглядається.

2.3 Повідомлення реєструється в день його надходження, передається директору Інституту, який направляє його голові Комісії з питань академічної доброчесності.

2.4 У разі, якщо до Інституту надійшло повідомлення про порушення академічної доброчесності директором Інституту, таке повідомлення не розглядається Комісією Інституту. За згодою заявника або у випадку, передбаченому законом, таке повідомлення може бути направлене до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

ІІІ Первинний розгляд повідомлення

3.1 Повідомлення, що надійшло до Інституту, крім випадку, передбаченого п. 2.4 цього Порядку, директор Інституту протягом трьох робочих днів передає його до Комісії з питань академічної доброчесності.

3.2 Комісія протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення або залишення його без розгляду.

3.3 Повідомлення залишається без розгляду, якщо наведена у ньому інформація не містить фактичних даних, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності; обставини не можуть бути перевірені; питання не належить до компетенції Інституту; повідомлення є повторним і не містить нових обставин; заявник не усунув недоліки повідомлення, якщо йому було надано строк для такого усунення.

3.4 Про рішення щодо початку розгляду або залишення повідомлення без розгляду заявник повідомляється у письмовій або електронній формі.

3.5 Особі, стосовно якої надійшло повідомлення, надсилається або надається копія повідомлення та не пізніше, як за три робочі дні до дати розгляду повідомлення, надсилається інформація про дату, час і місце його розгляду.

IV Підготовка матеріалів до розгляду

4.1 Після прийняття рішення про початок розгляду формується справа, до якої долучаються повідомлення, додані матеріали, результати первинної перевірки, копії академічних творів, навчальних робіт, пояснення та інші документи.

4.2 Комісія має право витребувати у структурних підрозділів, редколегій, спецрад, інших служб Інституту або інших осіб документи та інформацію, необхідні для розгляду повідомлення.

4.3 Особа, щодо якої подано повідомлення, має право подати письмові пояснення, заперечення, докази, клопотання про залучення експерта, про відвід члена Комісії, про проведення розгляду за її участю або без такої участі.

4.4 За потреби Комісія може залучити експертів, фахівців з відповідної галузі знань, фахівців з редакційної справи, інформаційних технологій або інших осіб, необхідних для об’єктивного розгляду.

4.5 Експерт або інша залучена особі має бути попереджена про обов’язок неупередженості, конфіденційності, недопущення конфлікту інтересів та належного поводження з матеріалами справи.

V Розгляд повідомлення по суті

5.1 Розгляд повідомлення здійснюється на засіданні Комісії з обов’язковим забезпеченням права особи, щодо якої розглядається повідомлення, надати пояснення та докази.

5.2 На засідання Комісії можуть бути запрошені заявник, особа, щодо якої подано повідомлення, її представник, експерти, керівник структурного підрозділу, завідувач редакцією, рецензент, секретар спецради або інші особи, інформація яких має значення для розгляду.

5.3 Неявка особи, належним чином повідомленої про дату, час і місце розгляду, не перешкоджає розгляду повідомлення, якщо від неї не надійшло обгрунтоване клопотання про перенесення розгляду.

5.4 Під час розгляду Комісія досліджує повідомлення, академічний твір, навчальну роботу, письмові й усні пояснення, висновки експертів, документи та інші докази.

5.5 У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається дане повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться.

Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкцій, крім випадку, якщо санкція визначена законом.

5.6 Розгляд повідомлення і прийняття рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності мають бути завершені у строк, що не перевищує шести місяців з дня реєстрації повідомлення, якщо інше не передбачено законом.

5.7 На засіданні Комісії ведеться протокол. У протоколі зазначаються дата, час і місце засідання, склад присутніх, питання порядку денного, стислий зміст пояснень, результати голосування, прийняті рішення та інші обставини, що мають значення для розгляду повідомлення.

VI Рішення за результатами розгляду

6.1 За результатами розгляду повідомлення Комісія приймає одне з рішень: про відсутність порушення академічної доброчесності; про наявність порушення академічної доброчесності; про наявність ознак порушення та необхідність передачі матеріалів до іншого органу; про завершення розгляду без встановлення факту порушення академічної доброчесності у зв'язку з відсутністю предмета розгляду або неможливістю встановити істотні обставини.

6.2 Рішення Комісії має бути мотивованим і містити: дату, місце та номер рішення; склад Комісії; стислий зміст повідомлення; встановлені обставини; докази, на яких грунтується рішення; оцінку пояснень і заперечень; конкретний вид порушення академічної доброчесності; санкцію за таке порушення або рекомендацію щодо її застосування; порядок і строк оскарження.

6.3 Рішення підписується головою та секретарем Комісії. Член Комісії, який не згоден із рішенням, має право викласти окрему думку, що долучається до матеріалів справи.

6.4 Примірник рішення або витяг з нього надсилається заявнику, особі, щодо якої розглядається повідомлення, директору Інституту та іншим особам у межах, необхідних для виконання рішення, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

6.5 Якщо рішення передбачає застосування заходів, які належать до компетенції директора Інституту, вченої ради, редакційної колегії, спецради або іншого органу, Комісія надсилає їм рішення і матеріали, необхідні для подальшого реагування.

VII Оскарження рішення

7.1 Рішення Комісії може бути оскаржене особою, стосовно якої прийнято рішення, особою, яка подала повідомлення, або іншою особою, права чи законні інтереси якої порушено таким рішенням.

7.2 Скарга подається на ім'я директора Інституту протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення в якій зазначають рішення, а якщо рішення відповідно до закону не підлягає оприлюдненню – з дня отримання його копії або витягу з нього, якщо інший строк не встановлено законодавством чи правилами відповідної академічної процедури.

7.3 У скарзі зазначається рішення, що оскаржується, обгрунтовані заперечення щодо нього, обставини, які, на думку скаржника, не були враховані або були оцінені неправильно, а також вимоги скаржника.

7.3 За результатами розгляду скарги директор Інституту може залишити рішення без змін, змінити його, скасувати і прийняти нове рішення, скасувати і направити матеріали на новий розгляд.

7.4 Скарга може бути залишена без розгляду у випадках, визначених законом, зокрема якщо вона подана особою, яка не має права на оскарження, подана після спливу встановленого строку без клопотання про його поновлення або не містить відомостей, необхідних для її розгляду.

VIII Зберігання матеріалів

8.1 Матеріали розгляду повідомлення зберігаються у справі Комісії відповідно до правил діловодства та номенклатури справ Інституту.

8.2 Доступ до матеріалів справи надається учасникам процедури в обсязі, необхідному для реалізації їхніх прав, з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних, службової інформації та іншої інформації з обмеженим доступом.

IX Особливості розгляду повідомлень щодо академічних творів, на підставі чи з урахуванням яких присуджено ступінь або присвоєно вчене звання

9.1 Повідомлення щодо наявності в академічному творі академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації, якщо такий академічний твір був підставою чи враховувався під час присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання, подається до закладу освіти або наукової установи, в якому/якій відповідний ступінь було присуджено або звання присвоєно, чи до його/її правонаступника. У разі відсутності правонаступника таке повідомлення надсилається до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

9.2 Вчена рада Інституту розглядає таке повідомлення протягом шести місяців з дня його отримання та за результатами розгляду приймає рішення про позбавлення особи відповідного ступеня, кваліфікації чи звання або про відмову у такому позбавленні у разі невстановлення академічного плагіату, фальсифікації чи фабрикації.

9.3 Рішення, прийняте за результатами розгляду повідомлення, передбаченого цим розділом, оприлюднюється на офіційному сайті Інституту протягом п’яти календарних днів з дня його прийняття. Такі рішення можуть бути оскаржені до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протягом тридцяти календарних днів з дня їх оприлюднення. Прийняте за результатами розгляду рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти може бути оскаржене до вищого колегіального органу управління Інституту у порядку і строки, визначені статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність».

Додаток 2

ПОЛОЖЕННЯ
про Комісію з питань академічної доброчесності Інституту термоелектрики НАН України та МОН України

1 Загальні питання

1.1 Комісія з питань академічної доброчесності є колегіальним органом Інституту, утвореним для забезпечення розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, встановлення наявності або відсутності факту порушення академічної доброчесності, підготовки висновків, прийняття рішень і надання рекомендацій щодо запобігання таким порушенням.

1.2 Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про академічну доброчесність», іншими законами України, Статутом НАН України, Етичним кодексом ученого України, Статутом Інституту, Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності, цим Положенням та іншими внутрішніми актами Інституту.

1.3 Комісія підзвітна вченій раді Інституту в частині організаційного забезпечення функціонування системи академічної доброчесності, але є самостійною у розгляді конкретних повідомлень і прийнятті рішень за результатами такого розгляду.

II Склад і порядок формування Комісії

2.1 Кількісний склад Комісії визначається вченою радою Інституту з урахуванням чисельності працівників, структури Інституту, наявності аспірантури, докторантури, спеціалізованих вчених рад, наукових видань та інших академічних процедур. Рекомендований склад Комісії – від п’яти до дев’яти осіб.

2.2 До складу Комісії входять наукові працівники, представники вченої ради, представники структурних підрозділів, фахівці з науково-організаційної, редакційної, видавничої, освітньо-наукової роботи, а також представники аспірантів, докторантів або молодих вчених - за наявності відповідного органу самоврядування.

2.3 До складу Комісії не можуть бути включені особи, щодо яких у встановленому порядку встановлено факт порушення академічної доброчесності, протягом строку дії застосованої санкції, а якщо строк дії санкції не визначено – протягом одного року з дня набрання чинності відповідним рішенням, якщо інший строк не встановлено законом або рішенням вченої ради.

2.4 Голова, заступник та секретар Комісії затверджуються вченою радою Інституту.

2.5 Строк повноважень Комісії становить три роки. Особа може бути повторно включена до складу Комісії.

2.6 Повноваження члена Комісії можуть бути припинені достроково у разі подання ним заяви, припинення трудових відносин з Інститутом, набрання чинності рішення про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності, неучасті у двох поспіль засіданнях Комісії без поважних причин, наявність конфлікту інтересів, що має постійний

характер і перешкоджає участі в роботі Комісії, або інших підстав, визначених внутрішніми актами Інституту.

III Повноваження Комісії

3.1 Комісія здійснює попередній розгляд повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, приймає рішення про початок розгляду або залишення повідомлення без розгляду, розглядає повідомлення по суті, встановлює наявність або відсутність порушення, готує висновки, рішення та рекомендації.

3.2 Комісія має право отримувати від структурних підрозділів, посадових осіб, редакційних колегій, спеціалізованих вчених рад, авторів, рецензентів, експертів та інших осіб документи, пояснення, матеріали і відомості, необхідні для розгляду повідомлення.

3.3 Комісія має право залучати експертів; фахівців відповідної галузі знань; фахівців із спеціалізованого програмного забезпечення; бібліотечних, інформаційних, видавничих та інших працівників Інституту.

3.4 Комісія щороку готує узагальнену інформацію про стан забезпечення академічної доброчесності в Інституті та подає її директору і вченій раді Інституту.

IV Права та обов'язки членів Комісії

4.1 Член Комісії бере участь у засіданнях, обговоренні матеріалів, постановці питань особам, запрошеним на засідання, вносить пропозиції щодо порядку розгляду, голосує з питань порядку денного, висловлює окрему думку.

4.2 Член Комісії зобов'язаний діяти неупереджено, об'єктивно і добросовісно, не розголошувати інформацію, отриману під час розгляду, заявляти про конфлікт інтересів, не використовувати матеріали справи у власних інтересах або в інтересах третіх осіб, дотримуватися строків і процедур, визначених внутрішніми актами.

4.3 Голова комісії організовує роботу Комісії, скликає засідання, формує порядок денний, головує на засіданнях, забезпечує підписання рішень і подання матеріалів директору Інституту або вченій раді.

4.4 Секретар Комісії забезпечує реєстрацію матеріалів, підготовку засідань, повідомлення учасників, ведення протоколів, оформлення рішень, зберігання матеріалів справ і облік рішень Комісії.

V Організація роботи Комісії

5.1 Формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть проводитися усно, дистанційно або у змішаному форматі з використанням засобів електронної комунікації, якщо це забезпечує ідентифікацію учасників, можливість обговорення та фіксацію прийнятих рішень.

5.2 Засідання Комісії є правомочними, якщо у ньому бере участь більше половини її затвердженого складу.

5.3 Рішення Комісії приймаються більшістю голосів присутніх членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови засідання.

5.4 Член Комісії не бере участі у розгляді питання і голосуванні, якщо щодо нього наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів. Питання про відвід або самовідвід вирішується Комісією без участі відповідного члена Комісії.

5.5 На засіданнях Комісії ведеться протокол. Протокол підписують голова і секретар засідання. До протоколу додаються окремі думки членів Комісії, письмові пояснення, висновки експертів та інші матеріали.

VI Рішення Комісії

6.1 Комісія за результатами розгляду приймає рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності, рішення про залишення повідомлення без розгляду, рішення про передачу матеріалів іншому органу або посадовій особі, а також інші рішення для реалізації її повноважень.

6.2 Рішення Комісії оформлюється письмово. Рішення має бути мотивованим, чітким, зрозумілим і придатним для виконання.

6.3 Рішення Комісії підписується головою і секретарем Комісії. У разі відсутності голови рішення підписує заступник голови або інший головуючий на засіданні.

6.4 Рішення Комісії зберігається у справах Інституту та оприлюднюються у випадках, порядку і строках, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

Вчений секретар Людмила ЛАВСЬКА

5.5 На засіданнях Комісії ведеться протокол. Протокол підписують голова і секретар засідання. До протоколу додаються окремі думки членів Комісії, письмові пояснення, висновки експертів та інші матеріали.

VI Рішення Комісії

6.1 Комісія за результатами розгляду приймає рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності, рішення про залишення повідомлення без розгляду, рішення про передачу матеріалів іншому органу або посадовій особі, а також інші рішення для реалізації її повноважень.

6.2 Рішення Комісії оформлюється письмово. Рішення має бути мотивованим, чітким, зрозумілим і придатним для виконання.

6.3 Рішення Комісії підписується головою і секретарем Комісії. У разі відсутності голови рішення підписує заступник голови або інший головуючий на засіданні.

6.4 Рішення Комісії зберігається у справах Інституту та оприлюднюються у випадках, порядку і строках, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних та інформації з обмеженим доступом.

Вчений секретар Людмила ЛАВСЬКА